

HÖGSTA DOMSTOLENS DOM

meddelad i Stockholm den 3 april 2007

Mål nr

B 273-07

KLAGANDE

JRVV

Ombud och offentlig försvarare: Advokat MS-J

MOTPART

Riksåklagaren

SAKEN

Brott mot alkohollagen (1994:1738)

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDET

Svea hovrätts dom den 15 december 2006 i mål B 8623-06

DOMSLUT

Högsta domstolen förklarar att den gärning som hovrätten har dömt JVV för inte är att anse som ringa enligt 10 kap. 8 § alkohollagen (1994:1738).

Högsta domstolen meddelar inte prövningstillstånd i målet i övrigt.
Hovrättens domslut står därmed fast.

För biträde åt JVV i Högsta domstolen tillerkänns MS-J ersättning av allmänna medel med sjutusentvåhundrasextio (7 260) kr avseende arbete. Denna kostnad skall stanna på staten. I ersättningen ingår mervärdesskatt med 1 452 kr.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

JVV har yrkat att Högsta domstolen skall frikänna honom från ansvar.

Riksåklagaren har bestritt ändring.

Högsta domstolen har meddelat prövningstillstånd i frågan om den gärning för vilken hovrätten dömt JVV är att anse som ringa enligt 10 kap. 8 § alkohollagen (1994:1738). Frågan om meddelande av prövningstillstånd i målet i övrigt har förklarats vilande.

DOMSKÄL

Enligt 10 kap. 1 § tredje punkten alkohollagen (1994:1738) döms den som innehar sprit eller spritdrycker som är olovligt tillverkade till böter eller fängelse i högst två år. Om gärningen är att anse som ringa skall enligt 8 § i samma kapitel inte dömas till straff.

Hovrätten har dömt JVV för att den 3 juni 2006 i Läroverksparken i Falun ha innehaft ca 2,5 dl olovligt tillverkad sprit med en alkoholhalt uppgående

till 35, 3 volymprocent. Enligt hans egna uppgifter fanns spriten i en flaska som han förvarade i sin väska. Den fråga som Högsta domstolen nu skall besvara är om gärningen är att anse som ringa enligt 10 kap. 8 § alkohollagen och därmed faller utanför det straffbara området.

Innehav av sprit eller spritdrycker som är olovligt tillverkade kriminaliserades genom en lagändring som trädde ikraft den 1 januari 2000. Bakgrunden till lagstiftningen var den ökade förekomsten av och handeln med illegal alkohol, en handel som i stor utsträckning riktade sig till ungdomar. Det framhölls att en av grundpelarna i den svenska alkoholpolitiken är skyddet för ungdomen. Det anges i förarbetena att en straffrättslig skärpning till att omfatta innehav troligen skulle få en moralhöjande verkan och att den även skulle underlätta polisens bekämpning av hembränd eller på annat sätt olovligt tillverkad eller renad sprit (se prop. 1998/99:134 s. 117).

Avsikten med kriminaliseringen var emellertid inte att helt obetydliga innehav skulle vara straffbara. Enligt förarbetena borde innehav av en liten mängd olovligt tillverkad sprit normalt komma att betraktas som ringa och därmed falla utanför det straffbara området i enlighet med regleringen i 10 kap. 8 § alkohollagen (se prop. 1998/99:134 s. 183). I förarbetena till denna bestämmelse anges att en gärning kan vara ringa om tillåten alkoholhalt överskridits endast i ringa mån men att gärningen kan vara att betrakta som ringa även av andra orsaker. Utöver vad nu redovisats ges inte någon närmare ledning för bedömningen av vilka fall av innehav som kan anses ringa och praxis på området är sparsam. Det kan i sammanhanget påpekas att bestämmelsen i 10 kap. 8 § alkohollagen om straffrihet för gärningar som är ringa omfattar ett flertal olikartade brott i 10 kap. alkohollagen.

I förevarande fall har JVV innehaft ca 2,5 deciliter olovligt tillverkad sprit med en alkoholhalt uppgående till 35,3 volymprocent. Som hovrätten anfört har den innehavda mängden sprit med hänsyn till alkoholhalten kunnat orsaka en väsentlig grad av berusning. Med hänsyn härtill och med beaktande av de intressen som kriminaliseringen avser att skydda kan det inte anses vara fråga om ett sådant helt obetydligt innehav som kan medföra straffrihet. Någon annan omständighet som skulle kunna medföra att gärningen skall bedömas som ringa föreligger inte.

På grund av det anförda skall den fråga som angivits i beslutet om prövningstillstånd besvaras nekande. Skäl saknas att meddela prövningstillstånd beträffande återstående delar av målet.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Johan Munck, Gertrud Lennander, Severin Blomstrand, Ann-Christine Lindeblad (referent) och Kerstin Calissendorff
Föredragande revisionssekreterare: Ulrika Kvarnsjö